

206100

คณิตศาสตร์ในชีวิตประจำวัน

Mathematics in Everyday Life

Quarter 1 – คาบที่ 3

อ.ดร. ศุภณัฐ ชัยดี

ภาควิชาคณิตศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Number sense / Numeracy

สมาคมครุคณิตศาสตร์แห่งชาติของอเมริกา (NCTM) ให้ความหมายไว้ โดยมี นักคณิตศาสตร์ศึกษาได้เสริมความคิดต่อ เช่น กรีนโน (Greeno. 1991)

ความรู้ลึกเชิงจำนวนเป็นความสามารถพลิกแพลงที่ประกอบด้วย

1. การคิดคำนวณในใจได้อย่างเหมาะสม (flexible mental computation)
2. การประมาณค่า (numerical estimation)
3. การตัดสินใจเกี่ยวกับปริมาณโดยการอ้างอิงเหตุผล

เรียนคณิตศาสตร์ทำไมเยอะเยอะ ในเมื่อชีวิตประจำวันก็ใช้แค่บวกลบคูณหารก็พอแล้ว

ลูกค้าโวย ร้านอาหารห้างดังคิดเงินเกิน 3 เท่า
อ้างบิลผิดโต๊ะ

© 21 ก.ค. 59 (13:47 น.) ความคิดเห็น 28

ร้านอาหารห้างดังคิดเงินเกินจริง 3 เท่า พนักงานอ้างบิลผิดโต๊ะ แשרเป็นอุทาหรณ์ให้ตรวจสอบก่อนจ่าย
เกินป้องกันถูกโกง

(20 ก.ค.) เจ้าของเฟซบุ๊กคนหนึ่งได้แשרประสบการณ์ถูกเอาเปรียบจากร้านอาหารชื่อดังในห้างสรรพ
สินค้าหรูกลางกรุง ผ่านเพจเฟซบุ๊ก **ชมรมกินและเที่ยว** โดยโพสต์ภาพใบเสร็จร้านอาหารพร้อมข้อความ
เล่าเหตุการณ์ ว่าเวลา 17.30 น. ได้ไปรับประทานอาหารที่ร้านดังกล่าว โดยสั่งอาหาร 3 รายการ และ
น้ำ 1 ขวด เมื่อเรียกเก็บค่าอาหารตอนแรกเจ้าของเรื่องไม่ได้ตรวจสอบ ก่อนชำระด้วยบัตรเครดิต
กระทั่งได้ดูบิล ปรากฏว่าราคาอาหารสูงจนน่าตกใจถึง 2,400 บาท จึงขอดูรายการอาหาร พบว่าใบ
เสร็จหมายเลขโต๊ะเดียวกับโต๊ะที่ตนเองนั่ง แต่มีรายการเครื่องดื่มที่ไม่ได้สั่ง

จากนั้นได้เรียกร้องให้ทางร้านคืนเงินที่จ่ายผ่านบัตรเครดิต ซึ่งราคาจ่ายจริงเป็นเงิน 765.05 บาท โดย
พนักงานอ้างว่าไม่รู้ใครหยิบบิลผิด โดยชาวโซเชียลต่างวิพากษ์วิจารณ์ถึงความไม่ซื่อตรงของพนักงาน
ร้านอาหาร พร้อมฝากเป็นเป็นอุทาหรณ์ให้ตรวจสอบรายการและราคาอาหารก่อนชำระเงินทุกครั้ง

ล่าสุดร้านอาหารชื่อดังร้านนี้ได้โพสต์ชี้แจงผ่านเพจเฟซบุ๊กว่า เหตุดังกล่าวเกิดจากความผิดพลาดใน
การเรียกเก็บค่าอาหารของลูกค้า ซึ่งเป็นโต๊ะหมายเลข 11 แต่พนักงานบันทึกรายการเป็นโต๊ะ 10 จึง
ทำให้มีรายการอาหารที่ลูกค้าไม่ได้สั่ง ภายหลังที่พบข้อผิดพลาดทางร้านได้คืนเงินส่วนต่างจากการ
ชำระเงินผ่านบัตรเครดิต และบริษัทได้พิจารณาลงโทษพนักงานที่เกี่ยวข้องแล้ว

INVOICE (ABB) (Vat included)			42075419 RD E01003000203501		
โต๊ะ B11			โต๊ะ B11		
2016-07-18 17:40:06 Csh# 27			18/07/2016 17:40:06 Csh# 27		
จำนวน	รายการอาหาร	ยอดรวม	จำนวน	รายการอาหาร	ยอดรวม
1	Berry kiss	105.00	1	พื้หมกปลา	150.00
1	ชาเย็น	75.00	1	ต้มยำกุ้งปลาหมึก	250.00
1	มะตูม	65.00	1	คะน้าหมูกรอบ	180.00
3	น้ำดื่ม	90.00	2	ข้าวเปล่า	40.00
1	White Wine (Btl)	1100.00	1	น้ำดื่ม	30.00
1	พื้หมกปลา	150.00		SubTotal	650.00
1	ต้มยำกุ้งปลาหมึก	250.00		Service 10 %	65.00
1	คะน้าหมูกรอบ	180.00		Vat 7%	50.05
2	ข้าวเปล่า	40.00		Grand Total	765.05
	SubTotal	2,055.00			
	Service 10 %	205.50			
	Vat 7%	168.24			
	Grand Total	2,418.74			

ข่าวจาก <https://www.sanook.com/news/2033934/>

- รายการอาหารที่สั่ง
 - ห่อหมกปลา
 - ต้มยำกุ้ง ปลาหมึก
 - คะน้าหมูกรอบ
 - ข้าวเปล่า
 - น้ำดื่ม 1 ขวด

X INVOICE (ABB) (VAT included)			42075419 RD E01003000203501		
โต๊ะ B11			โต๊ะ B11		
17:40:06			17:40:06		
Csh# 27			Csh# 27		
จำนวน	รายการอาหาร	ยอดรวม	จำนวน	รายการอาหาร	ยอดรวม
1	Berry kiss	105.00	1	ห่อหมกปลา	150.00
1	ชาเย็น	75.00	1	ต้มยำกุ้งปลาหมึก	250.00
1	มะตูม	65.00	1	คะน้าหมูกรอบ	180.00
3	น้ำดื่ม	90.00	2	ข้าวเปล่า	40.00
1	White Wine (Btl)	1100.00	1	น้ำดื่ม	30.00
1	ห่อหมกปลา	150.00	SubTotal		650.00
1	ต้มยำกุ้งปลาหมึก	250.00	Service 10 %		65.00
1	คะน้าหมูกรอบ	180.00	Vat 7%		50.05
2	ข้าวเปล่า	40.00	Grand Total		765.05
SubTotal		2,055.00	"THANK YOU"		
Service 10 %		205.50			
Vat 7%		158.24			
Grand Total		2,418.74			

- โดนรูตบัตรไป 2,400 บาท

ข่าวจาก <https://www.sanook.com/news/2033934/>

ทบทวนความรู้ ป. 4 (เนื้อหาจากหนังสือเรียน สสวท. ป. 4 หลักสูตรปรับปรุง 2560)

▶ หลักและค่าประจำหลัก

การเขียนตัวเลขแสดงจำนวนนับ ใช้เลขโดด 10 ตัว ได้แก่ 0 1 2 3 4 5 6 7 8 และ 9 เขียนโดยอาศัยหลักและค่าประจำหลัก

หลัก	...	ล้าน	แสน	หมื่น	พัน	ร้อย	สิบ	หน่วย
ค่าประจำหลัก	...	1,000,000	100,000	10,000	1,000	100	10	1

10×100 10×10 10×1

การประมาณ คือ กระบวนการได้มาซึ่งคำตอบโดยประมาณ

การปัดเศษ (rounding) เป็นวิธีหนึ่งที่ใช้ในการประมาณ

หนังสือเรียน สสวท. ใช้คำว่า “ค่าประมาณเป็นจำนวนเต็ม X” (X เช่น สิบ ร้อย)

ต้องการปัดเศษหลักพัน

1,745,678,321

สัญลักษณ์
การประมาณ

ดูเลขหลักร้อย

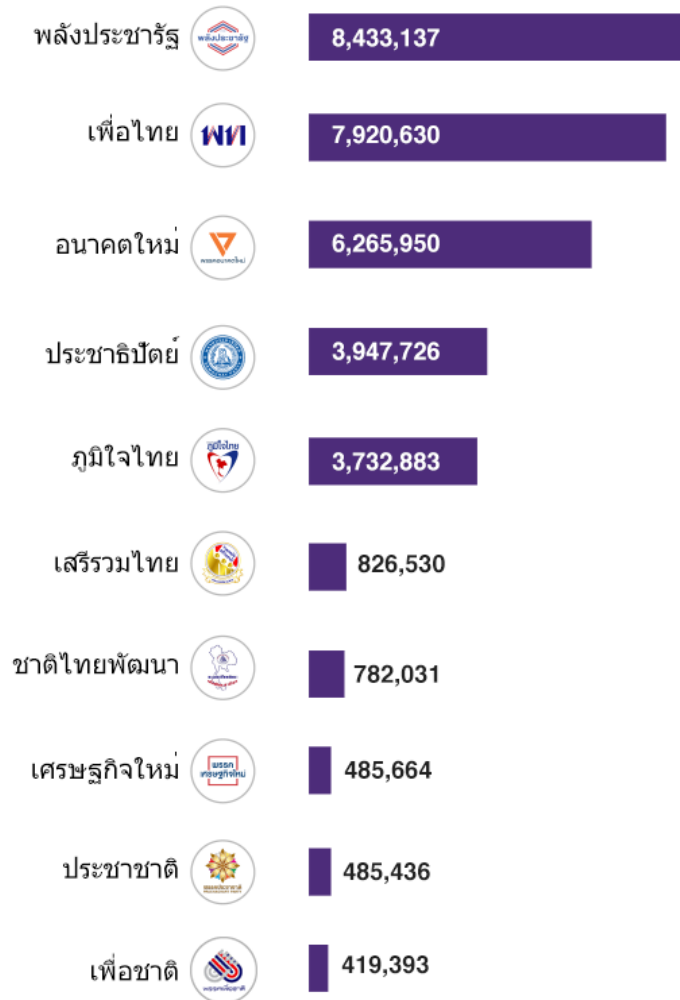
ถ้ามากกว่าหรือเท่ากับ 5 ให้ปัดหลักพันขึ้นไป +1
ถ้าน้อยกว่า 5 ให้ปัดเลขด้านซ้ายเป็น 0 หมด

1,745,678,000

ช่วย กกต. คิดเลขหน่อย

206100

ผลการเลือกตั้ง 2562 อย่างเป็นทางการ
คะแนนมหาชน (ป๋อปปูลาร์โหวต)

ไม่ต้องมีเครื่องคิดเลข
แต่มี Number sense ก็คิดได้จ้ะ

1. มีผู้เลือกพรรคการเมืองตามรายการนี้ (ไม่นับพรรคเอื้ออาทร) ประมาณกี่คน
2. พรรคพลังประชารัฐมีคนเลือกมากกว่าพรรคเพื่อไทยประมาณกี่คน
3. พรรคประชาธิปัตย์มีคะแนนห่างจากพรรคภูมิใจไทยประมาณกี่เสียง

เลือกตั้ง2562 : กกต.ไขข้อข้องใจ "บัตรเขย่ง"

🕒 10:07 | 📅 29 มีนาคม 2562 | 👁 4,412

รองเลขา กกต.ชี้แจงจำนวนผู้ใช้สิทธิ ไม่ตรงกับบัตรที่ถูกใช้ เพราะมี "บัตรเขย่ง" หรือคนเปลี่ยนใจระหว่างต่อแถวรอใช้สิทธิ ยืนยันกระทบต่อผลรวมคะแนน

หลังการแถลงข่าวของคณะกรรมการการเลือกตั้ง (กกต.) เมื่อวานนี้ (28 มี.ค.) ถึงตัวเลขผู้มาใช้สิทธิกับตัวเลขบัตรที่ถูกใช้ไปไม่ตรงกัน คือผู้มาใช้สิทธิเลือกตั้ง 38,268,375 คน ขณะที่จำนวนบัตรเลือกตั้งที่ใช้ 38,268,366 บัตร อ่านข่าว ([กกต.เปิดคะแนนดิบ 81 พรรค 100 %](#))

นายภฤช เอื้อวงศ์ รองเลขาธิการคณะกรรมการการเลือกตั้ง (กกต.) ชี้แจงกรณีที่มีจำนวนผู้มาใช้สิทธิไม่ตรงกับยอดบัตรที่ใช้ จำนวน 9 ใบ ว่า อาจเกิดจาก "บัตรเขย่ง"

กลายเป็นกระแสวิพากษ์วิจารณ์บนสื่อสังคมออนไลน์เป็นจำนวนมาก และเกิดการตั้งคำถามกันว่าบัตรเขย่ง คืออะไร

รอง เลขา กกต. กล่าวว่า บัตรเขย่งอาจมีสาเหตุจากกรณีที่ผู้มีสิทธิเลือกตั้งไปแสดงตน ใช้สิทธิ แต่ไม่ได้รับบัตรเลือกตั้ง แล้วเดินออกจากหน่วยเลือกตั้งไป ซึ่งเป็นข้อผิดพลาดที่เกิดขึ้นได้จากหน่วยเลือกตั้งที่มีกว่า 92,000 หน่วยทั่วประเทศ ส่วนการสอบทานไปยังหน่วยลงคะแนนถ้าหน่วยใดรายงานผิดนั้น สามารถสอบทานได้ว่าการผิดพลาดที่หน่วยเลือกตั้งใด

รอง เลขา กกต. ยังกล่าวถึงกรณีที่จำนวนบัตรดีไม่ตรงกับการคำนวณคะแนนรวมของทุกพรรคการเมืองนั้น อาจมีสาเหตุมาจากนับบัตรที่หน่วยเลือกตั้ง ที่มีข้อผิดพลาดเกิดขึ้น ในกาณับแต่ยืนยันว่าไม่ส่งผลกระทบต่อคะแนนรวมเพราะคะแนนมีการนับและเขียนไว้อย่างชัดเจนที่กระดานในหน่วยเลือกตั้งของทุกหน่วย

ข่าวจาก <https://news.thaipbs.or.th/content/278837>

หลักการประมาณค่า มีความเหมาะสม
ในการตรวจสอบปรากฏการณ์บัตรเขย่งหรือไม่ ?

กตเงินเท่าไรดี ?

206100

<https://www.facebook.com/cmutooday/photos/pcb.656414424726441/656413878059829/>

วันนี้ตั้งใจจะซื้อของตามรายการต่อไปนี้

- แชมพู ราคา 67 บาท
- น้ำปลา ราคา 42 บาท
- ชูตปากกาสี ราคา 286 บาท
- กระดาษ 1 รีม ราคา 122 บาท

ถ้ากตเงินไป 500 บาท

จะพอซื้อของไหม ?

ปากานดาหาผู้รับเหมารสร้างบ้าน โดยจะจ่ายเงิน
3,000,000 บาท สร้างบ้านให้เสร็จภายใน 6 เดือน โดย
ค่าใช้จ่ายประกอบด้วย

- ค่าออกแบบ 60,000 บาท
- ค่าหัวหน้าคุมงาน 180,000 บาท
- ค่าวัสดุก่อสร้าง 1,200,000 บาท
- ค่าอุปกรณ์ออกแบบภายใน 345,000 บาท
- ค่าจ้างแรงงาน 567,000 บาท
- ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ 100,000 บาท

นักศึกษาจะเลือกรับงานนี้หรือไม่

ถ้าคุณแน่ อย่าแพ้ ป. 4 (การบ้าน)

206100

872,569 - 25,243 ได้ผลลัพธ์เป็น 620,139

คำตอบที่ได้ ☐ สมเหตุสมผล ☐ ไม่สมเหตุสมผล

เพราะ

เติมคำตอบ

พ.ศ. 2559 ประเทศไทยมีประชากรที่มีสัญชาติไทย

เป็นชาย 31,923,786 คน ประมาณ คน

เป็นหญิง 33,573,742 คน ประมาณ คน

ประเทศไทยมีประชากรที่มีสัญชาติไทยทั้งหมดประมาณ

..... + = คน

ที่มา : ประกาศสำนักทะเบียนกลาง 31 ธันวาคม 2559

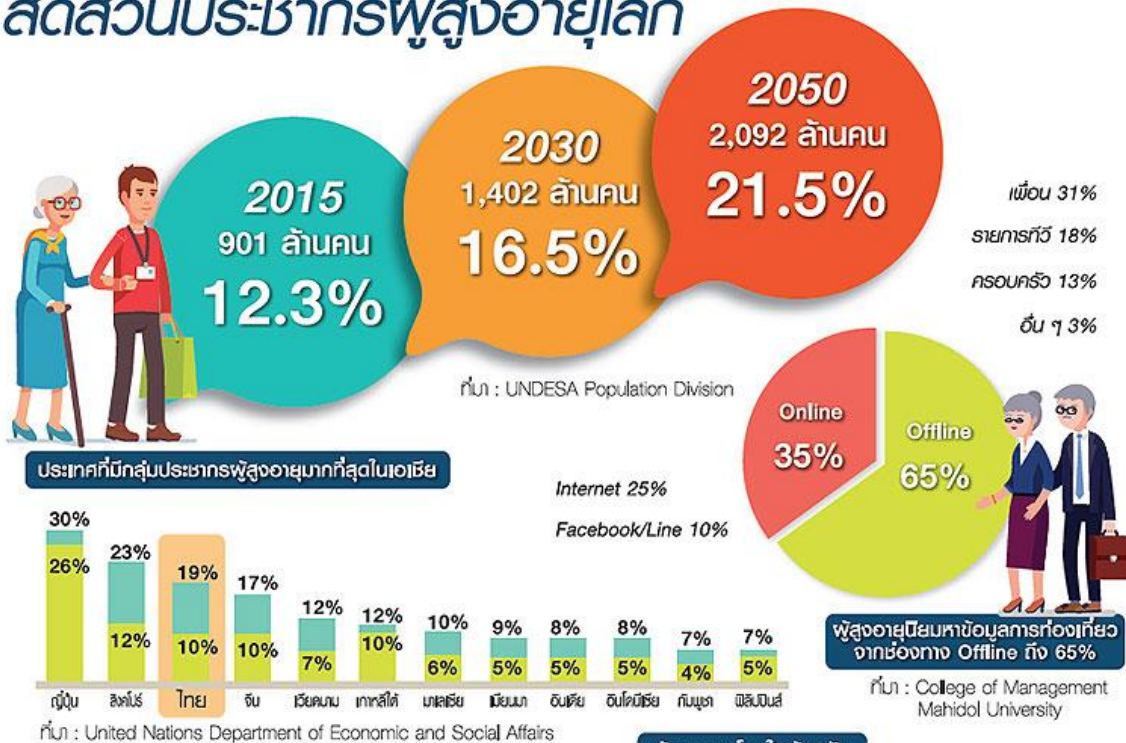
ถ้าคุณแน่ อย่าแพ้ ป. 4 (การบ้าน)

206100

1 หาค่าประมาณ

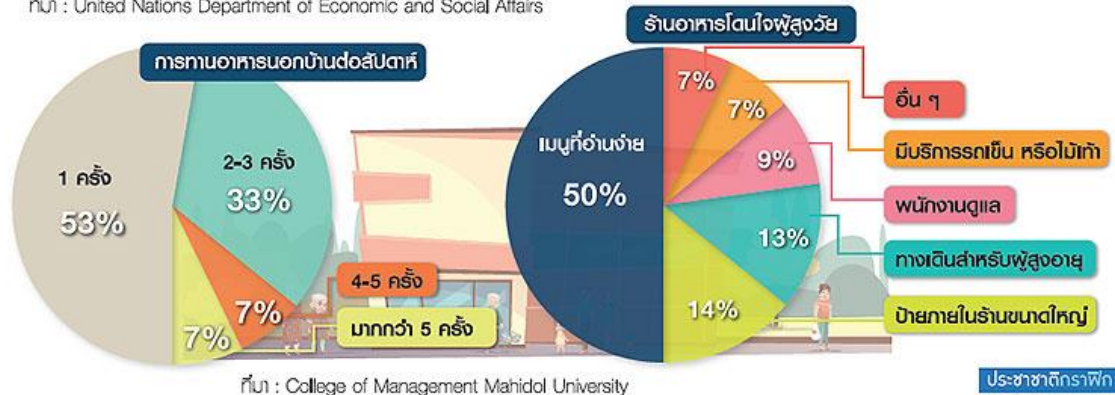
	จำนวน	ค่าประมาณเป็น จำนวนเต็มหมื่น	ค่าประมาณเป็น จำนวนเต็มแสน	ค่าประมาณเป็น จำนวนเต็มล้าน
1)	1,494,861			
2)	2,375,100			
3)	6,956,036			
4)	39,721,179			

สัดส่วนประชากรผู้สูงอายุโลก

การนำเสนอข้อมูลด้วย infographic ทำให้ผู้อ่านเข้าใจข้อมูลต่าง ๆ ได้ง่ายขึ้น

การใช้กราฟ, แผนภูมิ ทำให้เห็นข้อมูลเชิงตัวเลข และช่วยให้สามารถประมาณค่าได้สะดวก

กราฟและการประมาณค่า

206100

ตลาดคราฟต์เบียร์ไทยปี 2560

เฉพาะคราฟต์เบียร์ไทยนำเข้า
อย่างถูกกฎหมายมีมูลค่า
500 ล้านบาท
คิดเป็น **0.3%**
ของมูลค่าตลาดทั้งหมด

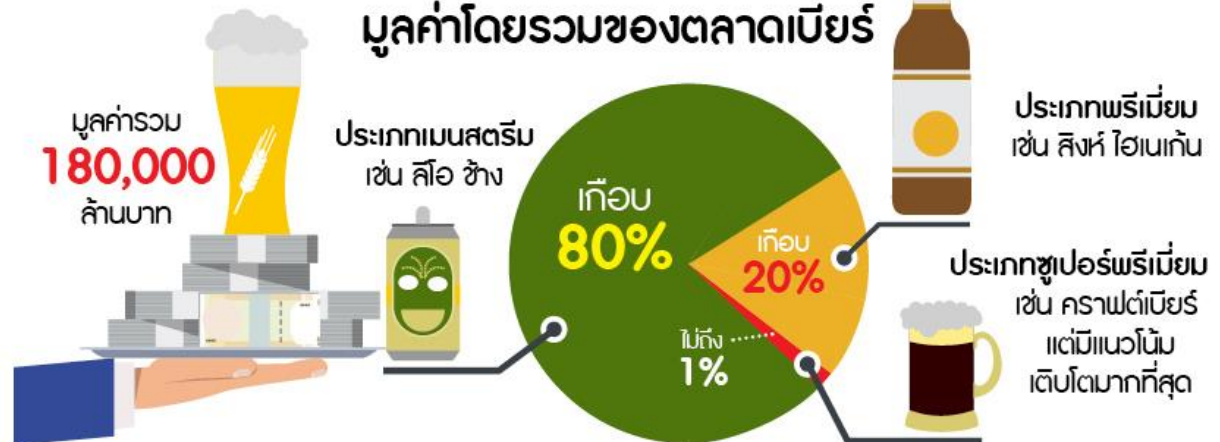
คาดว่า
จะสามารถเติบโตได้
มากกว่านี้ถึง
5-7%

ปี 2561 คาดว่า
คราฟต์เบียร์ไทยจะเติบโตสูงถึง
100%

แต่ละส่วนตามชนิดข้อมูล
เรียกว่า เซ็กเตอร์ (sector)

มูลค่าโดยรวมของตลาดเบียร์

BTI www.bltbangkok.com

ตลาดคราฟต์เบียร์ไทยปี 2560

เฉพาะคราฟต์เบียร์ไทยนำเข้า
อย่างถูกกฎหมายมีมูลค่า
500 ล้านบาท
คิดเป็น **0.3%**
ของมูลค่าตลาดทั้งหมด

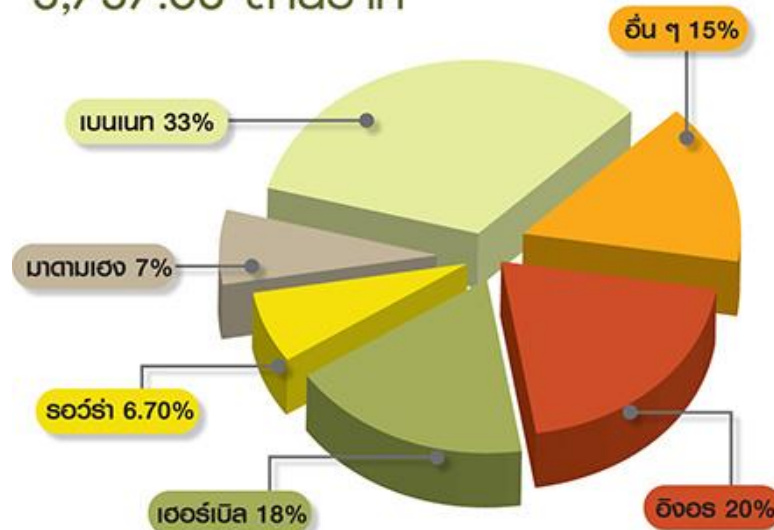
ปี 2561 คาดว่า
คราฟต์เบียร์ไทยจะเติบโตสูงถึง
100%

1. ข้อมูลที่ได้จากเช็กเตอร์
เมนสตรีม คืออะไร
2. จงประมาณมูลค่าของตลาด
เบียร์ในประเภทต่าง ๆ
(ทราบว่า มูลค่ารวมทั้งหมด
180,000 ล้านบาท)

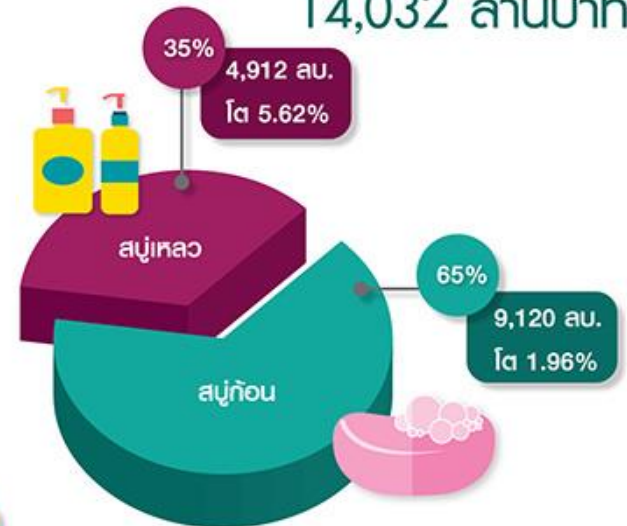

สบู่อ 1.4 หมีนล้าณคึกแบรณดัยักษซิง “สมุนไพรอ”

ตลาดรวมสบู่ก้อณสมุนไพรอ
3,737.68 ล้านบาค

ตลาดรวมสบู่
14,032 ล้านบาค

ที่มา : กันตาร วีส์ดพานเนล (ไทยแลนด์) ข้อมูล ณ ค.ย. 60

ประชาชาติกราฟิก

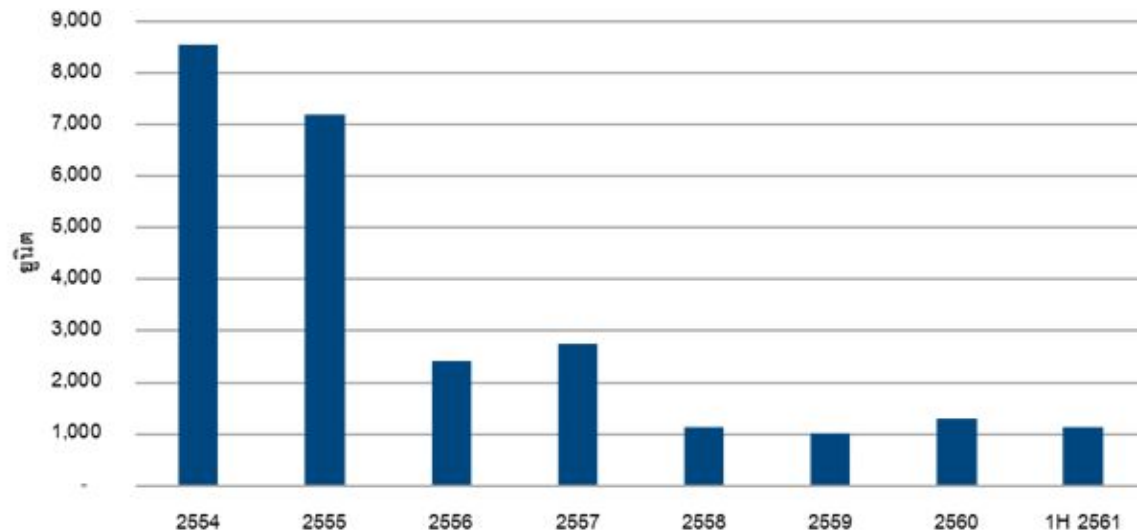
1. ข้อมูลที่ได้จากเซ็กเตอร์ มาตามเฮง คืออะไร
2. จงประมาณมูลค่าส่วนแบ่งการตลาดของสบู่มาตามเฮง

การบ้าน

ลองพิจารณาข้อมูลในเซ็กเตอร์อื่น ๆ และประมาณค่าส่วนแบ่งการตลาดของสบู่ยี่ห้อต่าง ๆ

ตลาดคอนโดฯชะอำ-หัวหินสะดวก เจ้าของเร่ขายยกโครงการ

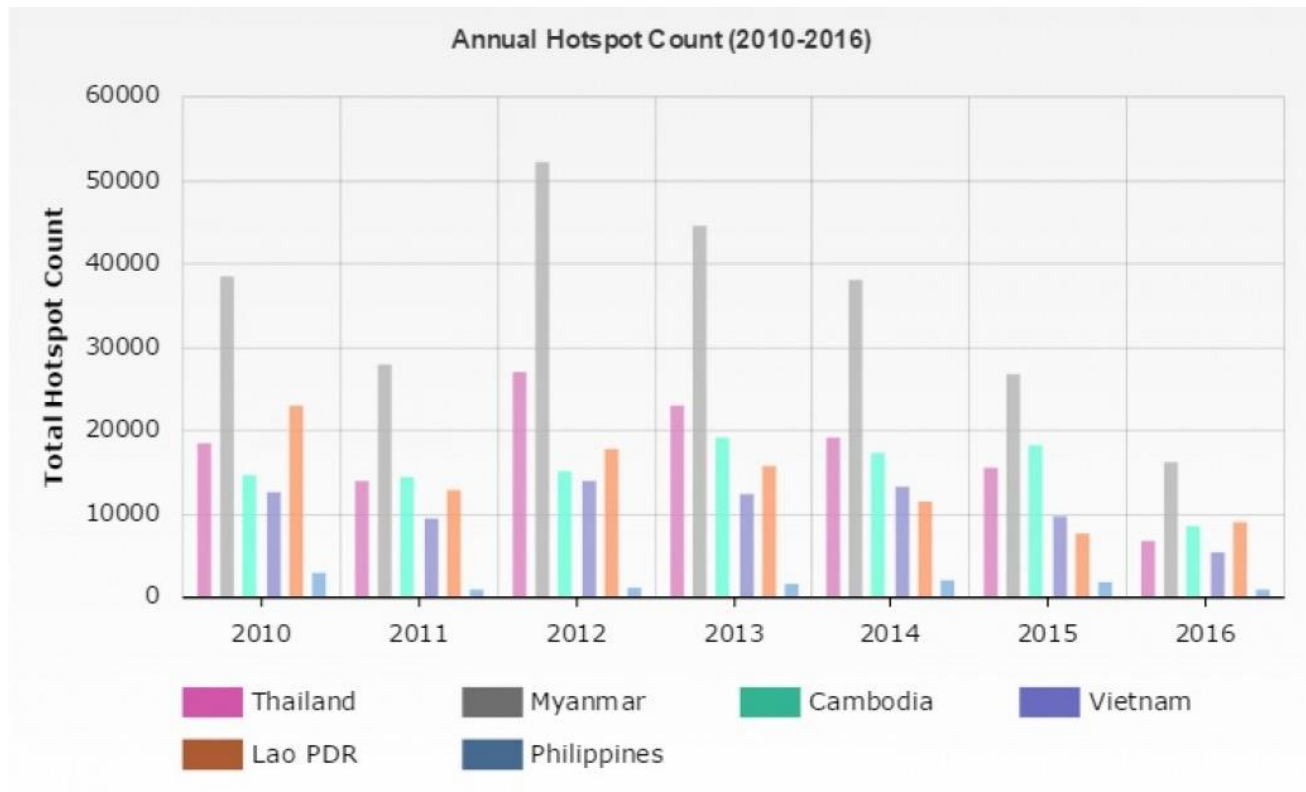
คอนโดมิเนียมเปิดขายใหม่ในชะอำ และหัวหินรายปี

ที่มา: ไรต์แลนด์ (ประเทศไทย)

1. กราฟนี้แสดงอะไร
2. จงประมาณจำนวนยูนิตของคอนโดมิเนียมในชะอำและหัวหินในปี 2557
3. จงคาดการณ์แนวโน้มของตลาดคอนโดมิเนียมในชะอำและหัวหิน

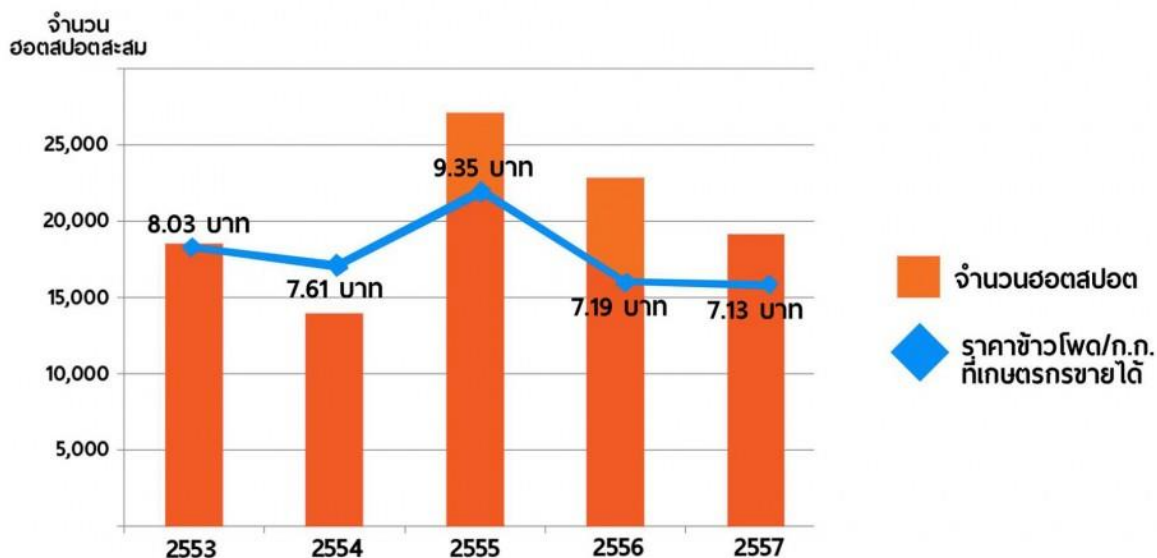
TCIJ: เปิดปมทุนข้ามชาติ กับคว้นพิษข้ามพรมแดน

1. กราฟนี้บอกข้อมูลอะไรบ้าง
2. จงประมาณจำนวน Hotspot รวมทุกประเทศในปี 2010

TCU: เปิดปมทุนข้ามชาติ กับคว้นพิษข้ามพรมแดน

กราฟแสดงความสัมพันธ์ของจำนวนฮอตสปอต (Hotspot) กับราคาข้าวโพดที่บริษัทอาหารสัตว์รับซื้อจากเกษตรกร

ที่มา : จำนวนฮอตสปอตสะสม (Cumulative Hotspot) ได้จาก NEA, Singapore
ราคาข้าวโพดที่เกษตรกรขายได้ สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

BIOTHAI-2015

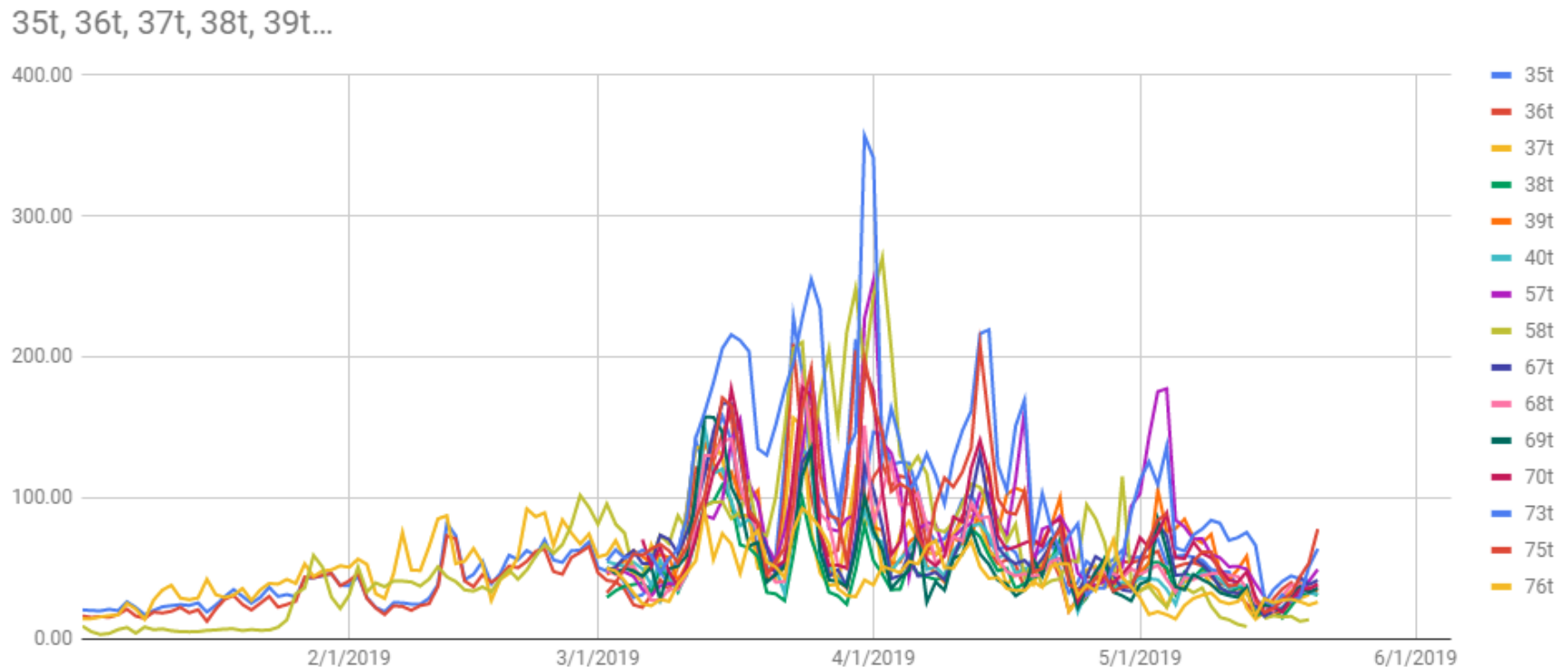
ความสัมพันธ์ในกราฟนี้บอกอะไรได้บ้าง

กราฟแสดงปริมาณแสดงค่าเฉลี่ย 24 ชั่วโมงของ PM2.5 ณ เวลา 09:00 น. (มคก./ลบ.ม.) ต.ศรีภูมิ อ.เมือง
จ.เชียงใหม่ ระหว่างวันที่ 1 ม.ค. - 25 พ.ค. 2562

1. จงประมาณปริมาณฝุ่น PM2.5 เฉลี่ยของวันที่ 24 มีนาคม 2562
2. จงพิจารณาแนวโน้มของปริมาณฝุ่น PM 2.5 หลังจากวันที่ 25 พฤษภาคม 2562

กราฟแสดงปริมาณค่าเฉลี่ย 24 ชั่วโมงของฝุ่น PM2.5 ตามจุดตรวจวัดในสถานีต่าง ๆ

อัตราการแลกเปลี่ยน 100 Yen → THB

24 May 2019 16:20 UTC - 25 May 2019 16:27 UTC JPY/THB close:0.29113 low:0.29103 high:0.29125

จงประมาณค่าอัตราแลกเปลี่ยนเฉลี่ยของวันที่ 25 พฤษภาคม 2562
ในช่วงเวลา 06.00 – 14.00

กราฟและการประมาณค่า

206100

24 May 2019 16:20 UTC - 25 May 2019 16:27 UTC JPY/THB close:0.29113 low:0.29103 high:0.29125

18 May 2019 16:00 UTC - 25 May 2019 16:27 UTC JPY/THB close:0.29113 low:0.28843 high:0.29160

25 May 2018 00:00 UTC - 25 May 2019 16:27 UTC JPY/THB close:0.29113 low:0.28076 high:0.30175

26 May 2014 00:00 UTC - 25 May 2019 16:27 UTC JPY/THB close:0.29113 low:0.26840 high:0.35001

กราฟและการประมาณค่า

206100

28 May 2009 00:00 UTC - 25 May 2019 16:27 UTC **JPY/THB** close:**0.29113** low:**0.26840** high:**0.41466**

1. การประมาณค่าจำนวน

- หลักการประมาณค่า
- การตรวจสอบความสมเหตุสมผลของการคำนวณค่าจริงผ่านการประมาณค่า

2. การประมาณค่าด้วยกราฟ

- กราฟวงกลม, กราฟแท่ง, กราฟเส้น
- ความเข้าใจเกี่ยวกับความหมายและสิ่งที่กราฟแสดง
- การประมาณค่าและพิจารณาแนวโน้ม

ให้ลองหาสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการประมาณค่าที่ได้เรียนในชั้นเรียน โดยนักศึกษาจะเลือกสถานการณ์แบบใดก็ได้ตามที่ยกตัวอย่าง

- ให้นักศึกษาเขียนอธิบายสถานการณ์
- จากนั้นตั้งปัญหาเกี่ยวกับการประมาณค่า
- อธิบายหลักการประมาณค่าและตอบปัญหา / แสดงแนวคิดจากปัญหาที่นักศึกษาตั้งขึ้น

ตัวอย่างที่น่าสนใจจะถูกอัปโหลดขึ้นบนแฟนเพจ และตัวอย่างเด็ด ๆ ที่น่าสนใจจะคัดเลือกมาออกเป็นข้อสอบกลางภาค

ปล. เทอมนี้ไม่มีคะแนนการบ้าน / quiz แต่ควรทำเพื่อฝึกการคิดของนักศึกษาเอง